

Prijateljska pisma urednici „Slovenke“.

deja spoštovane Vaše sotrudnice Bogomile, naj bi slovenske pisateljice in pisatelji stopili v ožjo zvezo, je prav dobra in bi se dala lahko izvesti z malim trudom. Slovenski pisatelji smo res nekaki posebnježi, mesto da bi si prizadevali, da se seznanimo поблиže, tičimo vsaki v svojem kotičku in si ne upamo niti v javnost se svojimi pravimi imeni, ampak se skrivamo za več ali menj smešnimi psevdonimi. Da nam takov separatizem več škoduje nego koristi, umevno je samo ob sebi.

Prijateljski sestanki in poseti, kakor jih nasvetuje Bogomila, bi gotovo bili zelo koristni. Vsaj vendar delujemo s peresom vsi za en smoter — za blaginjo našega naroda. Kaj je naravnejega in kdo bi se branil temu, da se seznanimo tudi osebno in se tudi ustmeno pogovorimo o naših nazorih, idejah in — idejalih?

Toda mnogo, premnogo nas je, ki bivamo razstreseno po različnih malih krajih, trgih in vaseh po Slovenskem in celo na tujem. Marsikomu ne dopuščajo sredstva, da bi potoval in se tako seznanjal osebno. In vendar bi bilo le-tem, ki so često skoraj popolnoma ločeni od ostalega omikanega sveta, najbolj potrebno občevanja z jednako mislečimi in čutečimi.

Temu bi se prišlo v okom s tem, da bi se ustanovila nekaka *d o p i s o v a l n a d r u Ź b a* slovenskega razumništva, osobito slovenskih pisateljev in pisateljic. Stvar bi se mogla izvesti tako, da se vsak društvenik zaveže, odgovoriti na vsako pismo, ki mu dojde iz kroga društvenikov. Za to pa ima tudi udobnost, da lahko piše vsakemu členu društva in da mu je tudi isti prav tako dolžen odgovoriti. Umevno je, da ta obveza ne velja za predmete, o katerih eden ali drugi ne mara dopisovati. V takih slučajih se lahko na kratko odgovori zanikujoče, odgovoriti pa bi se moralo na vsak način.

Tem potom bi bilo možno posameznikom seznaniti se na priprost način z osebami in njihovimi nazori, s katerimi se vsled oddaljenosti bivališča, itd. sicer ni možno seznaniti drugače.

Kako si marsikateri ali marsikatera na deželi in tudi v mestu želi priti v dotiko z ljudmi, ki so istih nazorov, ki imajo iste ideje! Toda češče ne dovolijo družabni predsodki, da bi se bilo možno obrniti do te ali one osebe naravnost. Ako pa bi imeli tako društvo, bilo

bi to lahko mogoče, ker bi vsi dopisujoči našli zabave in pouka v taki korespondenci.

Takih dopisovalnih društev je med drugimi narodi obilo. Tukaj si dovoljujem omenjati samo eno tako društvo, v katerem je posebno veliko Slovanov in tudi precej Slovencev ter nekaj duhovitih Slovenk. To društvo se imenuje »Internacionalna korespondenčna asocijacija«, ki ima svoj sedež na Dunaju, a njegovi člani, — katerih je blizo tri tisoč, obeh spolov in vsacega stanu, od ljudskega učitelja do profesorja, od malega trgovca do bogatega bankirja, od trgovskega pomočnika do plemenitaša, med temi nebroj pisateljev, novinarjev in učenjakov, ki takorekoč vsi skupaj tvorijo samo eno veliko družino — so raztreseni skoraj po vsem omikanem svetu. V tem društvu so zastopane vse vede in skoraj vsi jeziki (tudi slovenski, hrvatsko-srbski, češki, poljski, bolgarski in ruski). Društvo je razdeljeno v 7 odsekov in sicer: I. odsek je za one, ki dopisujejo za zabavo ali iz idejalnih namenov, II. odsek za naučenje tujih jezikov, III. za različne privatne poizvedbe, IV. za dopisovanje v pisateljske namene, V. za izvedenje malih naročil v tujih krajih in deželah, VI. za nabiralce (za filateliste in zbiralce različnih predmetov) in VII. za one, ki hočejo na kakovkoli način podpirati društvo. Vsako leto izda društvo knjigo, v kateri so tiskana imena vseh njegovih členov. Tudi ta knjiga je sestavljena v najrazličnejših jezikih. Pri imenu vsakega člana je navedeno, o čem isti najraje dopisuje. N. pr. ta se zanima za književnost, drugi je filozof, tretji folklorist, četrti želi dopisovati o poeziji itd. itd. Ako želi kakov člen stopiti v zvezo s členom izven Avstro-Ogèrske, n. pr. v Rimu, v Berolinu, Parizu, Londonu, ali kje v Kitaju, Ameriki, v Aziji ali Afriki, treba mu je samo napisati list i priložiti marko za poštnino za nazaj (to je poleg dostojnega dopisovanja edini pogoj) in dotični mu naj d a l j e v 16. dneh po prejemu lista odgovori z veseljem, ker ga ideje onega, ki ga je pismeno ogovoril zanimajo baš tako, kakor dopisovalca njegove ideje. Ta mednarodna dopisovalna družba izdaja tudi svoje društveno glasilo »Icaea« in sicer v nemškem, francozkem, angležkem in poljskem jeziku. Objavlja pa tudi članke v ostalih slovanskih in drugih jezikih ¹⁾.

Navedel sem to družbo samo v primer, da razvidijo Slovenci in Slovenke, da bi taka dopisovalna družba za nas ne bilo nič kaj ne-

¹⁾ Kdor želi o tej vsekakor zelo zanimivi družbi zvedeti kaj več, naj se obrne do uredništva »Icaee«, glasila mednarodne korespondenčne asocijacije, Dunaj I., Fleischmarkt št. 1.

navadnega. Želeti bi bilo, da bi se misel spoštovane Bogomile v kratkem izpolnila, bodisi na ta ali oni način, in tudi jaz se strinjam s pisateljico, da ta »ideja pač ne zasluži, da umre že o porodu«. D.

Moderni Efijalt.

U boga bila mati
a sin bogat gospod, —
zato izdal očitno
je mater in svoj rod.

In zopet rodu hlini
ljubav, nezvesti sin —
da tlako bi mu delal
v domovju brat — trpin —

Polagoma spoznanje
pa je došlo trpko :
Pri tujcih slave, blaga,
pridobil da ne bo. —

Ne trebaš Efijaltov,
oj, mati Slava ti —,
da žepe si polnili
iz tvoje bi krvi!

Zorana.

Junakinja.

Spisala Mara.

v svojem razredu imam deklico, katere ne morem nikoli kaznovati, dasi se mi skoro nikdar ne nauči, kar ukažem. — Kaznovati je pa ne morem zato, ker je poleg petih mlajših in dveh starejših bratov in sester hči uboge vdove.

Ko smo se pred letom vprašali nekega dne: «komu neki zvoni?» odgovarjalo se je kar križem: «Petriču; ostavil je ženo, ki je obično bolna in osmero otrok.

«Kaj počne, revica sedaj?»

«I, kaj, otroke odda v sirotišnico».

«Znorela bi, ko bi se meni zgodilo tako».

«I, Bog je velik, on vse preživi!»

Tako so modrovale o pogrebu naše vaščanke.

Žalostno je bilo videti kar celo vrsto otrok v črnih čednih predpasnikih, a v sirotišnico ni vdova poslala nobenega.

Milo se mi je storilo vselej, ko sem se ozrla v visoko, drobno, blede dekletce tam v zadnji klopi in premišljevala sem, v kolikih skrbeh in revščini mora živeti uboga njena mati, ki ni niti prav zdrava.